

» τότε, αἱ παραστάσεις αὐταὶ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, τῆς Θεοτόκου, » Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου μετὰ τῶν δώδεκα Ἀποστόλων, ἔμελ- » λον ἵνα ἐπιχρισθῶσιν ὁμοῦ μεθ' ὄλων τῶν ἐν τῷ Ναῷ ἐκ μου- » σείου εἰκόνων τῇ ἐπιστάσει τοῦ ἀρχιτέκτονος Φωσσάτη πρὸς » ἀσφαλῆ διατήρησιν αὐτῶν. . . . »

Ἐκ τῆς μικρᾶς ταύτης περιγραφῆς τοῦ Κωνσταντίνου Ὁθω- νίου, τὸ πρῶτον νῦν μανθάνομεν περὶ τῆς ὑπάρξεως ἐξαισίων τοιχογραφιῶν βυζαντινῶν παραστάσεων ἁγίων εἰκόνων, ἐν τῷ Ναῷ τῆς Ἁγίας Σοφίας ἐν Κωνσταντινουπόλει, περὶ ὧν οὐδεὶς μέχρι τοῦδε ἐποίησατο λόγον· ἐκ τῆς σημειώσεως ταύτης κατα- μανθάνομεν καὶ περὶ τοῦ ἐν τῇ Ἁγίᾳ Σοφίᾳ προσκυνηταρίου τῶν γυναικῶν, περὶ οὗ οὐδεὶς ἐκ τῶν νεωστὶ περιγραφάντων τὸν Ναὸν τοῦτον ἀνέφερεν.

Καθ' ἡμᾶς ἡ ἀνεύρεσις τοῦ ἀγιολογικοῦ τούτου μνημείου, ἀρίστης Βυζαντινῆς ἐποχῆς, δέον ἵνα θεωρῆται λίαν πολύτιμος, καθότι ἡ μαρτυρία τοῦ λογίου διδασκάλου Κ. Ὁθωνίου περὶ τοῦ εἶδους τῶν πλήρων ἐκφραστικότητος καὶ πλούτου τοιχογραφιῶν (fresques) τούτων ἐπιπροσθέτει καὶ ἐν ἑτερον πολυσημαντον ἐν τῇ ἀγιολογίᾳ γεγονός, ὅτι ὁ χρωστήρ τοῦ βυζαντινοῦ καλλιτέ- χνου ἐνταῦθα ἔπαλλεν ἐπὶ ἐδάφους πεπλασμένου ἐκ μίγματος συνισταμένου ἐκ μαρμαροκόνεως, ποταμίου ἰλύος, ἀμοργῆς (ὑπο- στάθμης διαφόρων ἀρωματικῶν ἐλαίων) λιβάνου, μαστίχης, ῥῶν κλπ. καὶ ἐψημένου καταλλήλως, ἐξ ἧς ἀρωματώδους ὕλης, ἐν σχήματι τετραγώνων πλακῶν, κατέστρωνον οἱ Βυζαντινοὶ πολλάκις οὐ μόνον τοὺς τοίχους, ἀλλὰ καὶ τὰ ἐδάφη τοῦ Ἁγίου Βήματος ἐν τοῖς ναοῖς αὐτῶν.

Ἀπόκειται δὲ νῦν τῇ ἐπιστήμῃ ν' ἀνεύρη καὶ ἐξετάσῃ τὰς κρα- τίστου εἶδους τούτου τοιχογραφίας τῶν ἀριστουργημάτων τοῦ Βυζαντίου, ὁμοίας μ' ἐκείνας περίπου τὰς ἀπαραμίλλους, τὰς διασωζομένας ἐν τῇ ἐν Κωνσταντινουπόλει μονῇ τῆς «Χώρας τῶν Ζώντων» (Καχριεῖ Τσαμί), καὶ περὶ ὧν οὐδεὶς μέχρι τοῦδε καταλ- λήλως καὶ ὡς ἔδει διεπραγματεύθη, ὅπως δικαίως δυνηθῶμεν ν' ἀποθανυμάσωμεν τὴν ἄβροτον καὶ πιστὴν τῆς θείας καὶ ἀνθρω- πίνης φύσεως ἀπομίμησιν, τὴν ἀποτελοῦσαν τὸ ἀπαύγασμα τῆς καλλιτεχνικῆς ποιήσεως καὶ τῆς αἰσθητικῆς καὶ ἐκλεκτικῆς δια- χρώσεως τῆς γνησίας Βυζαντινῆς καλλιτεχνίας.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Π. ΒΕΓΛΕΡΗΣ

ΛΑΪΚΑΙ ΠΑΡΟΙΜΙΑΙ

- * Ἡ νύφ' ἀφόντας γεννηθῆ ἀπ' τὰ συμπεθεριὰ κρατεῖ.
- * Ἡ νύφη μὲ χωρὶς προικιά ἴμιλᾶ καὶ συλλογιέται.
- * Ἡ νύφη ὅταν δὲν ἴμιλᾶ, πάντεχε πῶς θὰ πεινᾶ.
- * Ἡ νύφη ὅς τὰ πεθερικά χωρὶς γαμπρὸ τί θέλει;
- * Ἡ νύφη μας τὴν ἐμμορφιά στὴν κεφαλὴ τὴν ἔχει.